

A PIROSKA-SZINDRÓMA

PÁRATLAN OLDAL - LXVII. évfolyam, 10. szám, 2023. március 10.

Jól ismerjük a mesét. Piroska megérkezik a nagymama házába. „Nagymama, olyan nagy a szemed!” *Hogy jobban lássalak!* Nagymama, olyan nagy a füled!” *Hogy jobban halljalak.* „Nagymama, olyan nagy a szád!” *Hogy jobban bekaphassalak!* Piroska érzi, itt valami nincs rendben. Valami gyanús. Épp csak a lényeket nem veszi észre: hogy ez nem a nagymama, hanem a farkas.

A Piroska-szindróma a szociológiában, történettudományban alkalmazott metafora. Az ókori Rómában például, a Kr. e. első században, a kor történetírói, költői, politikusai sok rendellenességet felismertek. Úgy látták, a régi erkölcsök megromlása, a harácsolás, a pazarlás és élvhajhászás a bajok oka. Nem ismerték fel, hogy egy, a városállam méreteire szabott, régi politikai rendszer immár alkalmatlan a világbirodalomra növekedett Róma irányítására. És vajon Magyarország? Minden ember szembesül az ezer sebből vérző egészségügy gondjaival. Az orvosok a hibásak! Eldurvult a sajtó nyelve? Az újságírók! Nem versenyképes a hazai oktatás? A tanárok! Mintha a nyilvánosság képtelen volna kapcsolatot teremteni a romlott állapotok és az azokért felelős kormányzás között. Ha van valami, ami felnyithatná a becsületes fideszes szavazók (ugye, vannak ilyenek?) szemét, az a külpolitika. Tudom én, a szavazatát, békeidőben, mindenki a belpolitikai fejlemények alapján adja le. No de mégis. Micsoda kormányzat az, amelyik a volt KGB-ügynök, szerzetesi fogadalma ellenére többszörös milliárdos, háborúpárti Kirill pátriárka mellett kiáll, a börtönbe zárt demokrata, Navalnij mellett nem? Amelyik a kazah diktátor mellett teszi le a voksát, aki vagy kétszáz halott árán csinált „rendet”? Amelyik a választási csaló fehérorosz diktátorral flörtöl, és nem az üldözött demokrata ellenzékkal? Amelyik hajmeresztő magyarázatot gyárt a szíriai etnikai tisztogatásokra. Amelyik a kínai Hszi pártfőtitkárt pártolja, s nincs szava az üldözött, deportált kisebbségért? Egyáltalán, amelyik mindig, mindenütt a diktatúrák mellé áll az üldözöttekkel szemben, miközben szakadatlan harcban áll a demokráciákkal.

Mintha Magyarországon a lakosság fele Piroska-szindrómában szenvedne. Hacsak arról nincs szó, hogy a propaganda valóban mindenható, és egy romlott újságíró-elit (elit?) takarja el a lényeket. Hogy ez nem a nagymama. Ez bizony a farkas.